

625

Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 48. 4. per duas columnas, quarum quaelibet praefixam habet Picturam, exaratus Exemplum est *Speculi Humanae Salvationis* antiquissimum, quod quidem solertissimo ejusmodi Κελευθω indagatori C. H. ab Heineken oblatum est, ut testatur in *Idée Gen. d'une Collect. complet-*

te d'Estampes p. 478. ubi de primis rhythmi hujus Opusculi lingua latina, belgica et germanica Editionibus pertractat. Caret illud *Praefatione*, quae in Editione, quam dictus Autor *Secundam* adpellat, cujusque Exemplum optime servatum a *Coelestinis Parisiensibus* ad Bibliothecam Ducis de la Valliere, ex ea porro divendita in *Caesaream* tranfiit, ita orditur:

*Prohemium cuiusdam incipit noue compilationis
Cuius nomen et titulus est speculum humane saluationis &c.*

Constat *Capitibus* XLV. quibus Reparationis humanae *Οικονομια* inde a Lapfu Angelorum usque ad Adventum S. Spiritus exponitur, adiectis deinceps multis de extremo Judicio, Poenis Damnatorum, Beatorum Gaudiis, Vita B. V. Mariae, VII. Horis Canonicis, totidemque Mariae Tristitiis et Gaudiis, quae omnia in singulis fere Capitibus *tribus Figuris* e Vet. Testamento, quin et

Historia profana depromtis illustrantur. Picturae singulis Columnis praefixae longe rudiores sunt, quam quidem Iconis illi xylographici, quibus ornata est memorata Editio; numero vero sunt CXCII. cum in Edit. tantum CXVI. censeantur. Pictura prima Deturbationem Sathanae in infernum sistit, atque sub ea Textus ita incipit:

*Incipit speculum humane saluacionis
In quo patet casus hominis et modus reparacionis
In hoc speculo potest homo considerare
Ob quam causam creator omnium decreverat hominem creare &c.*

Codicem multo uberiores esse Editione, ex ipso Picturarum numero facile vides; sed etiam in illis ipsis, quae communia habent, Lectio saepe varia est, quod exemplis docere primum foret,

si quidem operae responderet pretium. Pictura postrema Deum Patrem B. Virgini coronam imponentem exhibet; Textus vero definit:

Quod

*Quod nobis omnibus prestare dignetur dominus ihesus christus
Qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus.
Amen.*

*Explicit liber speculum humane
sal. De Autore, quod adfirmem,
non habeo. Ordinis Praedicatorum
fuisse suadet Caput XLIV.
de Tristitiis B. V. quae Fratri
cuidam hujus ordinis revelatae
fuisse dicuntur; unde et depictus
ibi praeit.*

CLVIII. VI B4

- 57 Codex membraneus lat. Sec.
ut videtur XIV. Folior. nunc 9.
f. pictus potius, quam scriptus
continet quavis pagina Iconismos
duos coloribus illustratos exhi-
bentes in medio Mysterium quod-
dam N. T. circumdatum undique
figuris ex V. T. depromtis Myste-
rium illud adumbrantibus, et Pro-
phetarum oraculis illud praefig-

nantibus. Frons cujusvis Iconismi
loco biblico et versibus tribus leo-
ninis figuras explicantibus insigni-
ta est. *Damus διαγνώσιν Iconismi*
I. fol. 1. p. 2. Ad dextram: Le-
gitur in Genesi. Quod dominus di-
xit serpenti. Super pectus tuum
gradieris. Et postea ibidem legi-
tur de serpente et muliere. Ipsa
conteret caput tuum. et tu insidia-
beris calcaneo eius. Nam istud in
annunciacione beate Virginis ad im-
pletum est. Ad sinistram: Legi-
tur in libro Judicum. quod Gedeon
petiuit signum victoriae. in uellere
per pluuiam irrigandum quae figura-
bat uirginem gloriosam sine corrup-
tione corporis impregnandam ex
spiritus sancti infusione. Subjecti
tres hi versus:

Vipera uim patitur de impaciente puella.

Virgo salutatur innupta manens grauidatur.

Rore madet uellus remanet tamen arida tellus.

Infra ad dextram Virgo cum ser-
pente, ad sinistram Gedeon cum
angelo. In medio Angelus salu-
tans Virginem. Circa sunt Pro-
phetae, Isaias cum lemmate: *Ec-*
ce Virgo concipiet et pariet. Da-
vid: Descendet sicut pluuia in uel-
lus. Ezechiel: Porta clausa erit
et non aperietur. Jeremias: No-
uum fecit dominus super terram.
Ita et reliqui Iconismi procedunt
numero XXXIV. suntque: *Nati-*
uitas Christi. Epyphania domini.

Purificacio. Fuga cristi in egyp-
tum. Venit in egyptum. Innocen-
tes occiduntur. Reuersio de egyp-
to. baptisumus domini. Temptacio
dyaboli. Transfiguracio domini. In-
uitacio Zymonis. Resuscitacio La-
zari. In die palmarum. Expulsio
vendentium de templo. Cena ulti-
ma. Cayphas Judas. (Semper ni-
gricomus) Judas vendidit cristum.
Judas osculatur cristum. Hic pre-
sentatur pylato. Coronacio domi-
ni. Portacio crucis. Passio domi-
ni.